

Nieuw Nederlands Junior

Opstapprogramma Taal

Groep 4

Domein Taalkennis 1

Maak eerst
de instaptoets
en dan
het maatwerk.

Letter, woord, zin

- 1** Wat zijn letters?
Zet daar een rondje om.

s	@	?	V	!
9	P	+	:	h
,	-	5	g	K

Tip

Van letters maak je een woord.

> M: 1, 2

Over wie gaat het?

- 2** Over wie gaat de zin?
Vul in.

De hond rent door de tuin.

De zin gaat over een _____.

De poes springt achter de hond aan.

De zin gaat over een _____.

Tip

Vraag: wie rent door de tuin?
Wie gaat achter de hond aan?

> M: 3, 4

Wat doet iemand?

- 3** Wat doen ze in de zin?
Vul in.

Jon speelt met een bal.

Wat doet Jon?

Hij _____.

De vis zwemt in zijn kom.

Wat doet de vis?

Hij _____.

Tip

Vraag: wat doet hij of zij?

> M: 5, 6

Wat is anders?

- 4** Wat is heel anders?
Trek een lijn.

hoog

dun

dik

laag

groot

droog

nat

klein

Tip

Kies steeds *het omgekeerde*.

> M: 7, 8

Hoe gaat het?

5 Hoe doet Luuk het?
Nummer de zinnen.

- 1   Luuk trekt zijn jas aan.
- Hij pakt zijn fiets.
- Hij rijdt weg.
- Hij loopt naar de schuur.

Tip

Bedenk hoe Luuk het doet.
Wat doet hij *eerst*?
Wat doet hij *daarna*?

> M: 9, 10

Van wie is het?

6 Welk woord past in de zin?
Zet daar een rondje om.

- Hij schopt de bal met **mijn** / **jouw** / **zijn** voet.
- Zij trekt **haar** / **mijn** / **jouw** jas aan.

Tip

Bedenk bij wie het hoort.

> M: 11, 12

Noem het op.

7

Wat hoort niet in de rij thuis?
Zet daar een rondje om.

- 1 poes – hond – hamster – bal
- 2 boom – struik – huis – plant
- 3 drie – vijf – nooit – zeven
- 4 water – brood – melk – sap

Tip

Wat wordt opgenoemd?
Dieren of planten?
Cijfers of drinken?

> M: 13, 14

Vraagteken, uitroepteken

8

Wat hoort achter de zin?
Vul in.

Kies ? of !

- 1 School vind ik heel leuk _____
- 2 Vind jij school ook leuk _____
- 3 Is het koud buiten _____
- 4 Het is heel erg koud buiten _____

Tip

Bij een vraag begint de zin
met een doe-woord.
Is het leuk?
Vind jij dat ook?

> M: 15, 16

Uitleg

Letter, woord, zin

Van **letters** maak je een **woord**.

b + a + d = bad

Van **woorden** maak je een **zin**.

Ik + ga + in + bad = Ik ga in bad.

1 Letter, woord of zin?

Trek een lijn.

p

woord

pet

zin

Ik draag een pet.

letter

2 Met welke letter begint het woord?

Vul in.

boot _____

vis _____

pak _____

huis _____

Uitleg

Over wie gaat het?

In een zin staat **wie** of **wat** iets doet.

De hond rent door de tuin.

Vraag: **Wie** rent door de tuin?

De zin gaat over *de hond*.

3 Over wie gaat de zin?

Trek een lijn.

De jongen speelt met zijn fiets.

Het meisje krikt op de stoep.

De vogel vliegt door de lucht.

De zin gaat over een vogel.

De zin gaat over een jongen.

De zin gaat over een meisje.

4 Over wie gaat de zin?

Vul in.

	De zin gaat over...
De zon schijnt in de kamer.	_____
De boer maait het gras.	_____
De juf leest voor uit een boek.	_____

Uitleg

Wat doet iemand?

In een zin staat **wat** iemand doet.

Jon speelt met een bal.

Wat doet Jon?

Hij *speelt*.

5 **Wat doen ze in de zin?**
Trek een lijn.

Papa bakt een koek.

Wat doet hij? Hij **leest**.

Mama werkt in de tuin.

Wat doet hij? Hij **bakt**.

Mats leest in een boek.

Wat doet zij? Zij **werkt**.

6 **Wat doen ze in de zin?**
Vul in.

1 Juan fietst op de weg.

Hij _____.

2 Suus stept op de stoep.

Zij _____.

3 Daan loopt door het park.

Hij _____.

Uitleg

Wat is anders?

In een zin is iets soms **heel anders**.

Het is niet *hoog*, maar *laag*.

Het is niet *groot*, maar *klein*.

7 Wat is heel anders?

Vul in.

Kies uit: *buiten* *fout* *onder* *warm*

niet boven maar _____

niet koud maar _____

niet binnen maar _____

niet goed maar _____

8 Wat is heel anders?

Kruis aan.

	is <u>heel</u> anders	is <u>niet</u> anders
1 groot en zwaar	☐	☐
2 hoog en laag	☐	☐
3 kort en lang	☐	☐
4 zwaar en dik	☐	☐

Uitleg

Hoe gaat het?

In een verhaal staat

wat iemand doet.

Er staat ook vaak

hoe hij het doet.

Wat doet hij **eerst**?

Wat gebeurt **daarna**?

Jan springt zijn bed uit.

Hij wast zich.

Dan kleedt hij zich aan.

- 9** In welke tekst staat het goed?
Kruis aan.

☐	☐
1 Poes rent naar de keuken.	1 Poes ligt in haar mand.
2 Poes ligt in haar mand.	2 Mama roept: 'Eten!'
3 Mama roept: 'Eten!'	3 Poes rent naar de keuken.

- 10** Staan de zinnen goed?
Zet een rondje om *wel* of *niet*.

Juan rent naar de glijbaan.

Hij klimt de trap op.

Hij glijdt hard naar beneden.

De zinnen staan **wel** / **niet** goed.

Uitleg

Van wie is het?

In een zin staat soms
van wie iets is.

Zij kamt *haar* haar.

Hij trekt *zijn* schoenen aan.

- 11** Van wie is het?
Maak goede zinnen.
Trek een lijn.

Jij zwaait

met haar hoofd.

Hij loopt

met jouw hand.

Zij schudt

op zijn tenen.

- 12** Van wie is het?
Vul het juiste woord in.

Kies uit: *haar* *jouw* *mijn* *zijn*

- Ik kijk met _____ ogen.
- Jij ruikt met _____ neus.
- Hij hoort met _____ oren.
- Zij poetst _____ tanden.

Uitleg

Noem het op

Als je iets opnoemt,
hoort het bij elkaar.

Wat leeft in het water?

kikker - vis - waterslak

Welke dieren hebben haren?

poes - hond - beer

13 **Maak de rij af.**
Trek een lijn.

zeilboot - motorboot - roeiboot -

aardbei

hond - poes - cavia -

sleepboot

vlieg - mug - lieveheersbeestje -

tor

appel - banaan - peer -

hamster

14 **Maak de rij af.**
Vul in.

Kies uit: *biet* *geit* *lelie* *stift*

1 paard - ezel - koe - _____

2 roos - tulp - narcis - _____

3 wortel - kool - bloemkool - _____

4 pen - potlood - krijtje - _____

Uitleg

Vraagteken en uitroepteken

Achter een zin staat een **punt**.

Soms **roep** je een beetje.

Dan staat er een **uitroepteken**.

Dat is leuk!

Achter een vraag staat een **vraagteken**.

Heb jij ook zin in ijs?

15 Welke zinnen zijn goed?

Kruis aan.

- A Ik heb zin in pannenkoeken?
- B Ik heb zin in pannenkoeken!
- A Wat wil jij op je pannenkoek?
- B Wat wil jij op je pannenkoek!
- A Zullen we morgen sla eten?
- B Zullen we morgen sla eten!
- A Nee, want sla lust ik niet?
- B Nee, want sla lust ik niet!

16 Wat hoort achter de zin?

Vul in.

Kies uit ? en !

1 Ik ben morgen jarig _____

2 Krijg ik een feestje _____

3 Gaan we taart eten _____

4 Het wordt vast heel leuk _____